

Vitajte na 14. ročníku festivalu Envirofilm!

Vážení hostia, milí priatelia,

ako každý ročník Envirofilmu, tak aj predchádzajúci 13. Envirofilm bol niečím výnimočný. Či už je to zvyšujúci sa počet krajín a filmov v hlavnej filmovej súťaži, narastajúci záujem verejnosti na všetkých podujatiach alebo záujem nových miest zapojiť sa do festivalového diania, či pribúdajúci partneri festivalu. V roku 2007 úspešne medzi organizátorov festivalu vstúpilo mesto Kremnica, kde si Envirofilm našiel tiež svojich fanúšikov. Filmové prehliadky, besedy s odborníkmi, spisovateľmi či zástupcami environmentálnych organizácií boli počas festivalu obyvateľmi mesta vyhľadávané. Domáci a zahraniční hostia festivalu mali možnosť na záver festivalu obdivovať krásy a pohostinnosť tohto starobylého banického mesta, ktoré zatiaľ úspešne odoláva tlakom zahraničných developerov so snahou zachrániť svoje úžasné prírodné a historické hodnoty.

A čím je výnimočný tento, štrnásty ročník? Určite tým, čím je výnimočný vždy, a to, že v štyroch mestách uprostred Slovenska a v srdci Európy zároveň, sa stretnú ľudia, filmári, umelci z celého sveta, aby vyjadrili svoj vzťah k prírode, k životu na tejto Zemi. Je úžasné, že Banskú Bystricu, Banskú Štiavnicu, Kremnicu a Zvolen si aj v tomto roku podmaní environmentálne dianie na celý týždeň, a to od 12. do 17. mája. Všetky mestá ponúkajú účastníkom a návštevníkom festivalu bohatý a prírtažlivý program – súťažnú i nesúťažnú prehliadku filmov, filmy z archívu Slovenského filmového ústavu, konferencie a semináre pre odbornú verejnosť, ale aj poučný a zábavný program pre všetky vekové skupiny. Vďaka primátorom uvedených miest sa festival stáva aj záležitosťou ich záujmu a podpory.

Štrnásty ročník festivalu je znovu rekordný, a to hneď v počte prihlásených filmov. Autori z 32 krajín sveta zaslali tento rok do súťaže 165 filmov. Festivalu sa po prvý raz zúčastňujú filmári z Ekvádora, Singapuru, Nového Zélandu, Brazílie a Taiwanu. Nezaháľali ani slovenskí filmári a producenti a tohto roku poslali spolu 37 snímok do všetkých súťažných kategórií. Ako organizátorov festivalu nás nesmierne teší, že sme oslovili aj slovenských amatérskych tvorcov, ktorých tvorba sa oceňuje samostatne. A myslím, že je to motivácia a povzbudenie do ich ďalšej tvorby. Vďaka však patrí všetkým za ich entuziazmus a lásku k prírode, bez ktorej by dokument či spravodajstvo o krásach, ale aj alarmujúcom stave životného prostredia, nevznikli. Sú to filmy divácky príťažlivé, nesúce so sebou významný odkaz pre budúce generácie. Veď aj náš festival sa tohto roku nesie v znamení motto Život pre budúcnosť. Toto motto bolo aj hlavnou témou pre Medzinárodnú súťaž detskej výtvarnej tvorivosti Zelený svet. Do jej 13. ročníka prišlo skoro 4 tisíc výtvarných prác zo Slovenska, Lotyšska, Poľska, Českej republiky, Srbska, Rumunska, Bieloruska a Číny. Treba poďakovať všetkým pedagógom, ktorí sa venovali mladým výtvarníkom pri príprave na túto súťaž. Aj tento rok vystavené práce detí rozveselia a obohatia festival. Zapojenie sa detí do environmentálneho hnutia prostredníctvom umeleckého prejavu zaujalo aj Predsedníctvo Slovenskej komisie pre UNESCO a prvýkrát v tomto ročníku udelila komisia záštitu nad podujatím Zelený svet a festivalom Envirofilm.

Envirofilm 2008 bude opäť miestom svetovej premiéry dokumentárneho filmu známeho a na Slovensku ob-

lúbeného režiséra Steva Lichtaga Zajatci bieleho boha. Osobne v Banskej Bystrici privítame jeho tvorcov, režiséra Steva Lichtaga a autora filmu Tomáša Ryšku, študenta antropológie Karlovej univerzity v Prahe. Tomáš nám osobne aj prostredníctvom filmu vyrozpráva svoj pravdivý príbeh zo siedmich rokov strávených v Thajsku a Laose.

Envirofilm 2008 privíta, samozrejme, aj veľa ďalších významných a zaujímavých osobností z oblasti filmu a kultúry, ochrancov prírody, ekológov, spisovateľov. Návštevníkom ponúka opäť autorský večer Svet očami Pavla Barabáša, šieste pokračovanie úspešného cyklu o divoch našej Zeme. Uvidíte ukážky z najvyšších hôr siedmich kontinentov, ochladia vás póly Zeme, upokojí vás tibetský budhizmus i meditácia v oblakoch, preniknete do histórie najväčšej ríše sveta i do zákulisia nakrúcania nového filmu o divokej zveri Tatier. Zabezpečíme pre vás stretnutie s osobnosťami, ako je izraelský filmový tvorca a producent Yossi Weissler a francúzsky dokumentarista Pierre Mann. V ich filmoch sa preniesieme do neznámeho prostredia pustých vôd Mŕtveho mora, strmých skalnatých útesov a ostrých roklín týčiacich sa nad neúrodnou Judejskou púšťou a do africkej buši. Pre milovníkov filmového klubu sme zaradili do festivalovej prehliadky film Kým sa skončí táto noc z roku 1965. Je to psychologická sonda do vnútra ľudí, ktorí prežívajú noc v prepychovom nočnom podniku. Film nám s láskavým dovolením poskytol zo svojich archívov Slovenský filmový ústav a hosťami večera budú herec Marián Labuda, jeden z hlavných protagonistov filmu a filmový historik Štefan Vraštiak. Bonusom SFÚ pre náš festival bude film nakrútený pred 100 rokmi Lednícké Rovne. Ďalšie filmy z archívu poputujú na nesúťažné prehliadky do Kremnice, Banskej Štiavnice a Zvolena. Týmito snímkami zároveň pripomenieme verejnosti aj 45. výročie vzniku Slovenského filmového ústavu.

Nezabudnuteľným zážitkom bude určite stretnutie, beseda a autogramiáda s prírodovedcom, spisovateľom a kresliarom slovenskej prírody Miroslavom Sanigom a jeho hosťom Júliom Burkovským. Deti banskobystrických škôl sa pokúsia o vytvorenie slovenského rekordu v zbere hliníkových fólií. Celá akcia pod názvom Vygúľajme si rekordnú guľu bude prebiehať pod dohľadom Igora Svítoka zodpovedného za zápis rekordu. Návštevníci festivalu si môžu pozrieť americký film s ekologickou tematikou 11. hodina (sprievodné slovo vo filme má Leonardo DiCaprio) a s ním spojenú besedu s odborníkmi z radov vedcov a zástupcov vládnych a mimovládnych organizácií.

Konkurencia vynikajúcich súťažných snímok je tohto roku opäť veľká (súťaží 54 snímok vybraných členmi predvýberovej komisie) a cien je málo. Tí najlepší si prídu prevziať svoje ocenenia v piatok 16. mája do historických priestorov zámku vo Zvolene.

Do medzinárodnej poroty tohto roku zasadnú popri už známych porotcoch ako sú Katarína Javorská, predsedníčka Únie slovenských televíznych tvorcov, Andrzej Traczykowski, filmár a riaditeľ Štúdia vzdelávacích filmov z Poľska, Ferenc Varga, biológ, fotograf a environmentalista z Maďarska, či Daniel Coche francúzsky filmár,

Envirofilm 2007 v Banskej Bystrici (foto: Ján Lichý)

dokumentarista, pedagóg a bývalý riaditeľ Filmového festivalu v Štrasbourgu, z Českej republiky Jan Gogola, scenárista a vysokoškolský pedagóg aj nováčikovia a to z Izraela už spomínaný Yossi Weissler a z Talianska MariaGrazia Cicardi, riaditeľka Medzinárodného festivalu dokumentárnych filmov o národných parkoch v alpskom meste Sondrio.

Rovnako ako porota, aj návštevníci festivaluvidia všetky filmy, a to od 12. do 17. mája v kinosále Múzea SNP, Art kine v Europa Culture Center a kinosálach Europa Cinemas v Banskej Bystrici, na Technickej univerzite a Dome Phorum vo Zvolene, v Kine Akademik v Banskej Štiavnici, v Kine Akropola v Kremnici.

Okrem tradičnej záštity ministra životného prostredia SR Jaroslava Izáka, Asociácie ECOMOVE International a záštity Slovenskej komisie pre UNESCO, festival získal tohto roku aj partnerov, ktorí ho podporili finančne. Vďaka za podporu a environmentálnu politiku patrí spoločnosti ZSNP Žiar nad Hronom, Nadácii ZSNP a SLOVALCO, farmaceutickej firme BAYER, spoločnostiam DETOX, VEOLIA – Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť. Partnersky k festivalu pristúpili aj spoločnosti Europa Culture Center a Europa Shopping Center, ktoré poskytnú priestory na propagáciu festivalu a filmové prehliadky organizátorom festivalu zadarmo a firma ZERO, ktorá poteší cenami detí v súťaži Zelený svet.

Súťažné aj nesúťažné prehliadky filmov, množstvo sprievodných podujatí, výstav, seminárov, besied, podujatia a súťaže pre deti a mládež, koncerty a ďalšie kultúrne podujatia, stretnutia s osobnosťami a iste aj stretnutia priateľské a srdcu blízke, to všetko je Envirofilm 2008. Príďte si ho vychutnať. Srdečne vás na festival pozývam. A ak ste už tu, teda vitajte a cifte sa s nami a u nás dobre!

Dagmar Rajčanová
manažérka festivalu, prezidentka asociácie Ecomove International